

Rally obedience

Šport mahajočih repov

urednik: Maja Straus, fotografije arhiv ŠKD Celeja

Teško bi rally obedience opisali na kratko, lahko pa ga na kratko poimenujemo: RO. V slovenskem prostoru je prisoten že skoraj 12 let. Društev, kjer se posameznik s svojim psom lahko preizkusi v tem športu, je vedno več. Število navdušencev iz leta v leto hitro narašča, za kar ima prav gotovo veliko zaslug tudi Komisija za rally obedience pri Kinološki zvezi Slovenije.

Komisija skrbi za strokovni kader, pravilnike, izpite, usklajuje tekmovanja, skratka, se trudi ohranjati šport na visoki ravni v vseh pogledih. RO sicer prihaja iz ZDA, a se je do danes uveljavil že v številnih evropskih državah. Pravilniki se po različnih državah med seboj razlikujejo, kar je tudi verjetno eden od razlogov, da te športne discipline FCI še ni priznala. Če primerjamo pravilnike drugih dežel, lahko ugotovimo, da je slovenski eden najzahtevnejših, a ravno zaradi tega tudi najbolj razgiban, kar naredi šport še posebej privlačen. Komisija za RO se zelo zavzema, da bi disciplino čim prej priznal tudi FCI, za kar je treba poenotiti pravila, in upajmo, da bo čim več povzetega prav iz slovenskega pravilnika.

Kaj sploh je RO?

RO je dinamičen šport, ki temelji na treh elementih: natančnosti, usklajenosti in hitrosti. Sestavljajo ga različne vaje in naloge, ki so lahko statične ali pa se izvajajo v gibanju. Simbolično so opisane na posebnih znakih, ki so v naključnem zaporedju postavljeni na progi. Vodnik in pes tako skupaj premagujeta naloge na progi od starta do cilja. Število nalog na progi je med 15 in 19, odvisno od te-

žavnostnega razreda, ki so: RO 1, RO 2, RO 3 in RO 4. V prvih treh pes vse vaje izvaja na levi strani vodnika, v RO 4 pa tudi na desni. Tako je v pravilniku RO nanizanih 72 vaj, med katere so vključene še ovire: višinski in daljinski preskok, tunel, miza, gugalnica in slalom. Ovire so odlična popestritev statičnih vaj, saj so psi tako dodatno motivirani za delo. Hitro menjavanje vaj, smeri gibanja in vključene ovire naredijo šport dinamičen, tako da ne psu ne vodniku ni nikoli dolgčas. Na tekmovanjih ali pri opravljanju izpita je čas izdelovanja proge omejen na tri minute, kar ne predstavlja posebne težave za večino tekmovalnih parov.

Vsi, ki smo kdaj hoteli psa naučiti določenega giba, smo verjetno ugotovili, da je učenje lažje in hitrejše, če psu sporočamo znake npr. z gibom rok ali nog kot pa z besedo. Za razliko od nekaterih kinoloških disciplin je v RO-ju dovoljeno s psom komunicirati tudi s telesnimi znaki, zaradi česar je sporazumevanje med vodnikom in psom veliko lažje, povezanost med obema pa toliko močnejša. Z užitkom je gledati dvojico, človeka in psa, kako se hitro in usklajeno gibljeta po progi, že skoraj kot bi plesala.

Telesna pripravljenost psa **3**
Telesna pripravljenost vodnika **2**
Trajanje aktivne sezone **3**
Ur treningov na teden **6**
Pogostost športa v društvih **3**

Za koga je RO primeren?

RO je šport, ki ga imajo radi tako psi kot njihovi človeški partnerji. Primeren je za vse, ki želijo čas, namenjen ljubljencu, izkoristiti čim bolj aktivno in koristno, ne glede na starost. Primeren je tako za mladino kot za ljudi v zrelejših letih. Tudi pri psu starost, pasma ali velikost niso pomembne. Ukvarjanje z RO-jem je za oba lahko le rekreacija, toda z malce več truda lahko postane zahteven šport, ki bo s športnimi užitki zadovoljil tudi najzahtevnejšega tekmovalca.

Dejstva, ki govorijo v prid RO

Trdimo lahko, da je RO psom prijazen šport. Prvič, ker je za delo s psom dovoljena le pozitivna motivacija, vsaka grobost ali nasilje nad njim sta prepovedana. Uspeh je torej zagotovljen! Psi so visoko motivirani in z veseljem sodelujejo; in prav tukaj tudi tiči »skrivnost« visoko dvignjenih in mahajočih repov relijaških psov. Drugič, relijaški psi so znani po tem, da so lepo vzgojeni, da se znajo lepo vesti v množici drugih psov in ljudi. To dejstvo je le stranski rezultat tesnega sodelovanja s človekom in dela v različnih okoljih z različnimi motnjami. In tretjič, RO pomeni prijetno medsebojno druženje ljudi, ki podobno razmišljajo, naj bo to na vadišču domačega društva ali pa na tekmovanjih, kjer se sklepajo prijateljstva z ljudmi iz vse Slovenije in tudi prek meja.

Nina Lobe Nesi, mala pošast iz RO

Nina pospremi Nesi med stožci

Nesi je yorkshirska terierka, stara dve leti. Je družinski pes, rada se druži tako z otroki kot z ostarelimi. Prebiva v hiši in ji dovolimo v vse prostore. Z RO se ukvarjava že dobro leto. V družini smo vedno imeli pse in smo seveda že vedeli za osnovne »pasje stvari«. Iskali smo

nekaj, kar bi lahko počeli skupaj. Ker je bil naš prejšnji pes nemški ovčar, smo poznali le klasično disciplino poslušnosti, obrambe ... Nismo pa si mislili, da se tudi v tako mali »embalaži« skriva čisto pravi pes.

Nesi je izredno majhna. Težka je približno 2 kg, plečne višine ima približno 20 cm. Pomislili smo na agility, a so ovire zanjo kar precej visoke, pa tudi ni tako »divja« in plenilska. Rada pa dobro je in je idealna za delo s približki.

Z RO sva se spoznali v ŠKD Celeia. Disciplina je za naju idealna, saj se Nesi rada uči novih vaj. Ker jih pri RO ne zmanjka in niso vedno v istem vrstnem redu, nama ni nikoli dolgčas. Najina trenerka Maja Straus ima veliko izkušenj in naju pri treningu spretno usmerja. Pripravljava se na izpit RO 1.

Pri RO mi je zelo všeč, da lahko te vaje izvajava praktično kjer koli, tako da ob slabšem vremenu povadiva kar v dnevni sobi. Naučili sva se tudi uporabe klikerja in se tako lahko naučiva tudi kakšnega zabavnega trika, ki ni v uradnih shemah RO (npr. daj tačko, stojte na sprednjih tačkah ...). S tem in v kombinaciji z RO sva pravi hit na družinskih pikenih in podobnih druženjih.

RO je primeren za vse pasme in združuje vse »zabavne« elemente vseh pasjih disciplin. Malo poslušnosti in lepega vedenja, nekaj ovir in dovolj dinamike. Z malimi psi se lahko učimo bolj »nežno«, medtem ko so velike delovne pasme navajene trdega dela in dela s plenom in v takih dinamičnih vajah bolj uživajo in se ne dolgočasijo kot pri poslušnosti. Vsem ga topla priporočam.

Vanja Artnak Nerazdružljivi par

Vanja in Ina med slalomom

Dolgo sem se odločala za psa in vsekoli sem vedela, da si želim z njim tudi kaj početi in ga ne imeti samo kot »psa za na kavč«. Kmalu po tem, ko se mi je pridružila Ina, pasme mali italijanski hrt, sem spoznala, da je izredno bistroumna, vedoželjna in odzivna na učenje. Ker sem pred tem že imela nekaj kinološkega predznanja, nama je mala šola šla kot po maslu. Ko sem razmišljala o nadaljnjem šolanju, sem bila mnenja, da nama klasična poslušnost ne bi bila dovolj zabavna, saj sva obe z Ino živahni in

nama medsebojna igra tudi na treningih in tečajih ogromno pomeni.

Na najino veliko srečo sem v Športno kinološkem društvu Celeia v Celju spoznala Majo Straus, ki mi je predstavila rally obedience. Sprva sem mislila, da to ni disciplina za Ino, saj ona res uživa v delu z veliko akcije in zabave. Vendar so me Majin pristop do psov, način učenja s pozitivno motivacijo in prilagajanje učenja vsakemu psu posebej zares prepričali, da bi to lahko bila kinološka disciplina, v kateri bi uživali obe z Ino.

In res je bilo tako! S takšnim načinom dela je Ina izredno hitro napredovala, predvsem pa je vzljubila RO in z gotovostjo lahko rečem, da je to njena najljubša kinološka disciplina. Z njo se ukvarjava dobri dve leti. V tem času sva opravili izpit B-Bh, začeli pa sva tudi s tekmovanji in sva pri tem dokaj uspešni. Seveda mi je vedno najpomembnejše, da Ina v tem športu uživa, da ji zasijejo oči, ko prideva na vadišče, saj točno ve, da jo tam čakajo njeni pasji in človeški prijatelji, katerim z največjim veseljem pokaže, kako teče skozi tunnel, preskakuje ovire, se vrtilo levo ali desno, vijuga med palicami za slalom, seveda pa tudi kakšne vragolije ne izostanejo. Moja najboljša odločitev za kinološki šport je gotovo RO in prepričana sem, da se s tem strinja tudi Ina – moj največji zaklad!

Ana Brunčič Ko ubogati lastnika postane zanimivo

Xsara se potruzi tudi v slalomu

Šolanje Xsare, slovaškega čuvača, bi se lahko kaj hitro končalo, ker ji zaradi njenega prirojenega nezanimanja za to, da bo ubogala lastnika, njene trme, neučljivosti in občasne lenobnosti klasične kinološke discipline pač niso pisane na kožo. Samovoljnimi in samozavestnim pastirskim psom se zdi uboganje na ukaz – tukaj in zdaj – ter izvajanje dolgočasnih vaj povsem nesmiselno in moje upanje, da me bo moja psica celih 30 ali več korakov spremljala ob moji nogi in me vztrajno gledala v oči, je Xsara zatrla v kati. Povsem enako je bilo z ukazom prostor, čeprav Xsara nima prav nobenih težav s poleževanjem na pastirskih poljanah.

Šolanje je vedno bolj postajalo muka – zanj in zame –, zato je bilo treba poiskati tako kinološko disciplino, ki bi bila za Xsaro dovolj zanimiva, ki bi zaposlila njen um in ji hkrati predstavljala

la zabavo, ki se ji ne more upreti. Tako sva odkrili RO. Krasni novi svet! Pravzaprav sva tam pristali, ker za kaj drugega nisva bili primerni. Kakor koli že, RO je povsem primeren za naju. Obe. Kratke zabavne vaje so Xsara zlahka očarale – ne prav vse, velika večina pa –, meni pa je šolanje vrnilo veselje do dela s psom, ker je začelo dajati rezultate, predvsem pa zato, ker je Xsara ob tem uživala. Da ne bo pomote: Xsara se ni prelevila v psa, ki z navdušenjem uboga in izpolnjuje moje ukaze, začela pa je povsem sproščeno sodelovati z menoj, brez sile in podrejanja, preprosto zato, ker je zanimivo.

Državni prvakinji nisva postali, je pa Xsara zame prvakinja vsakič, ko gre na vsakdanjem sprehodu nepričeta ob moji nogi mimo drugega psa in se ob polno obloženi mizi, obdani z gosti, na ukaz odstrani in uleže nekaj metrov stran ter tam počaka na svoj delež.

Maja Straus
RO je zakon, ugotavlja Nel

Maja in Nel

»Rad se spominjam začetkov, ko sem kot nadebuden mladenič začel spoznavati svet pasjih športov. Takrat je bil moden agility, in ko sem se spoznaval z agilitaškimi ovirami, sem verjel, da kaj boljšega ne more obstajati. Bilo je imenitno! Skakal sem čez ovire, švigal skozi slalom, in kako sem poletel čez gugalnico! Še prevesiti se ni uspela, ko sem že dirjal proti naslednji oviri. Seveda se nisem niti trudil, da bi obvladoval hitrost, moja človeška partnerica pa me ni dohajala, kaj šele da bi me vodila v pravilnem zaporedju. Sreča v nesreči, saj drugače ne bi nikoli spoznal, da obstaja še nekaj boljšega. Rally obedience! Priznam, da je tukaj prišla do izraza vsa moja skromna popolnost ... Uspelo mi je združiti hitrost, gracioznost in inteligenco obenem. Bil sem mlad in vso nakopičeno energijo, ki me je kar razganjala, sem usmeril v gibanje, zdaj naprej, zdaj vzvratno. Užival sem v obratih, en-

krat levo, potem desno ... višek užitka so bile ovire! Srce mi je kar zaigralo, ko sem zagledal palice za slalom! Z vztrajnostjo in vajo mi je uspelo, da sem znal brzdati to svojo navdušenost, moja človečica pa me je uspela prav lepo voditi od ene do druge naloge, od starta do cilja. Edina stvar, zaradi katere sem bil večkrat zaskrbljen, je bila množica psov, ki me je obdajala na tekmovanjih, bilo jih je res veliko. Psov nisem preveč maral, še posebej samčkov z visokimi repi. Nisem verjel, da mi bo kdaj uspelo to težavo premagati. Sčasoma sem se navadil na okolico, saj sem ugotovil, da mi nihče noče nič žalega. Po drugi strani pa sem imel veliko priložnosti za srečanja z brhkimi psičkami ... Oh, ena je bila lepša od druge! Na tekmah sem srečeval ljubko, majhno pudlico. In hrtice, kako so bile postavne! Svojega spogledovanja nisem prav nič skrival, zaradi česar je kdaj prišlo tudi do nerodne situacije. Tudi zaradi tega sem užival v RO-ju! Kako sem se vselej razveselil, kadar je začela pripravljati nahrbtnik s priboljški

in igračkami ter rekla »Nel, pridi, greva!« in sva se z avtom odpeljala ali na trening, ali pa na kakšno tekmo. Ob teh priložnostih je bila tudi ona dobre volje, videl sem, kako uživa v svoji človeški družbi. Še posebej je bila vesela, če sva si prislužila kakšen pokalček. Doma ga je ponosno postavila v vitrino in me potrepljala: »Ah, ti moj zmagovalček.« Moja nekajletna tekmovalna pot se je pred kratkim zaključila. Bila je uspešna, kar dokazuje natrpna vitrina pokalov. No, meni je prav malo mar zanje, kaj pa bi s toliko pločevine, saj niti ni užitna ... Tekmujem res ne več, skozi slalom pa se še vedno rad zapodim, pa tudi spogledujem se še vedno rad ... RO je zakon!«

Katja Skulj, dr. vet. med.,
predsednica KzRO

V Sloveniji imamo osem sodnikov in sodnic za RO in 40 inštruktorjev z nazivom vodja vrste RO ter štiri z nazivom vodja

šolanja RO, komisija pa šteje pet članov. S tem športom se ukvarjajo vodniki v 21 kinoloških društvih in klubih. Na leto je cca 10 terminov za RO izpite.

Od leta 2012 je bilo vsako leto devet državnih RO tekem, letos jih je v koledarju 11. V lanskem letu sta bila dva nova organizatorja, KD Šentjur in KD Tabor Maribor, letos sta se pridružila še KD Velenje in KD Nova Gorica. Doslej je rekord 64 tekmovalnih parov na državni RO tekmi.

KzRO ima svojo spletno stran in svojo FB stran, kjer relijaši najdejo vse potrebne informacije.

Maj v akciji

Didi med slalomom